

DRAAIBOEK

EMDR basisopleiding Volwassenen en ouderen

Docent: Drs. Y.T. van Pelt & Drs. J. Weijermans
Data: n.n.t.b.: 4 daagse opleiding
Locatie: Psy-zo! - Zernikepark 12, Groningen

Praktische gegevens:

EMDR basisopleiding Volwassenen en Ouderen

Introductie/inhoud:

EMDR is een effectief gebleken behandeling voor een posttraumatische stressstoornis en bij trauma- en stressorgerelateerde problematiek. Bij EMDR wordt de cliënt verzocht een akelige herinnering op te roepen, waarna een afleidende stimulus wordt geïntroduceerd. Er is ruime wetenschappelijke evidentie voor de effectiviteit van EMDR in de behandeling van PTSS en traumagerelateerde problematiek bij volwassenen en ouderen.

De basistraining Eye Movement Desensitization and Reprocessing bestaat uit 9 dagdelen. De eerste vijf dagdelen staat het aanleren van het standaardprotocol centraal. In de overige dagdelen wordt de toepassing van het standaardprotocol uitvoerig besproken en verdiept middels video-opnames van toegepaste EMDR sessies door de cursisten.

De EMDR opleiding kent een stapsgewijze opbouw waarbij gebruik wordt gemaakt van theoretische inleidingen, live- en videodemonstraties, semi-plenaire oefeningen en gesuperviseerde praktijkoefeningen in twee- of drietallen. Na de tweede dag oefenen de deelnemers met het geleerde materiaal in de praktijk.

Voor wie:

1. Opleiding: Universitaire masteropleiding tot psycholoog, pedagoog, geestelijk gezondheidkundige of arts, danwel opgeleid tot verpleegkundig specialist (MSc) met specialisatie GGZ in combinatie met artikel 14 BIG-registratie,

Aangevuld met één van de volgende kwalificaties:

- BIG-registratie als gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut of psychiater, dan wel ten minste één jaar in opleiding zijnde tot één van deze registraties
- registratie als Cognitief Gedragstherapeut VGct® in opleiding (aspirant lid), of Cognitief Gedragstherapeut VGct® (gewoon lid)
- registratie als systeemtherapeut (LID ST) bij de NVRG
- registratie als Seksuoloog NVVS
- registratie als Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP, Orthopedagoog-Generalist NVO of Postmaster Orthopedagoog/ Psycholoog SKJ, dan wel tenminste een jaar in opleiding tot een van deze registraties of ingeval van sprokkelroute voor SKJ registratie, minimaal 240 (50%) behaalde punten van de vereiste 480 voor de postmaster registratie SKJ
- of een opleiding die naar het oordeel van de opleidingscommissie gelijkwaardig is aan deze kwalificaties

2. Werkervaring

Ten minste 16 uur per week werkzaam in de geestelijke gezondheidszorg of een naar het oordeel van de opleidingscommissie daaraan gelijk te stellen setting, waarvan ten minste 12 uur in de cliëntenzorg, doelgroep volwassenen (bij deelname aan training volwassen) of kinderen en jeugdigen (bij deelname training kind en jeugd).

Docent(en)

Drs. Ytje Tialda van Pelt:

BIG:09926690325, GZ-psycholoog en Orthopedagoog Generalist. Geregistreerd bij de VGct, Vereniging Schematherapie, VEN en de NtVP. Docent en supervisor CGt (VGct) en trainer en supervisor EMDR Europe.

Drs. Jiska Weijermans:

BIG 29909244525, GZ-psycholoog (BIG) en Register Kinder- en Jeugdpsycholoog (NIP). Geregistreerd bij de VGct, NIP KJ en de VEN. Docent en supervisor CGt (VGct) en trainer en supervisor EMDR Europe.

Leerdoelen

Het uiteindelijke doel is dat de cursist aan het eind van deze basis cursus in staat is om een traumabehandeling middels EMDR gericht op enkelvoudige *problematiek*, naar behoren en op maat uit te kunnen voeren. Uiteraard speelt naast het onderwijs de supervisie een grote rol bij het geoptimaliseerd bereiken van deze doelstelling. In deze basis cursus worden de volgende leerdoelen nagestreefd wat betreft kennis, vaardigheden en attitude:

Kennis

- Kennisname van de toepassing van EMDR bij enkelvoudige problematiek tgv traumatisering.
- Kennisname van de Zorgstandaarden/ GGZ-richtlijnen/ NICE-guidelines met betrekking tot de behandeling van trauma- en stressor gerelateerde problematiek bij volwassenen.
- Kennisname van de richtlijnen met betrekking tot de diagnostiek van trauma- en stressor gerelateerde problematiek bij volwassenen.

Vaardigheden

- Vaardigheden in het uitvoeren van de EMDR behandeling bij volwassenen met trauma en stressorgerelateerde problematiek:
 - ✓ Vaardigheden in het uitvoeren van classificerende en verklarende diagnostiek bij cliënten met trauma en stressorgerelateerde problematiek.
 - ✓ Vaardigheden in het toepassen van het standaardprotocol bij volwassenen.

Attitude

- Er op gericht zijn een goede samenwerkingsrelatie met de cliënt (het cliëntstelsel) na te streven.
- Oog hebben voor de rol van het cliëntstelsel in de traumabehandeling.
- Oog hebben voor de machteloosheid van de cliënt (en het -stelsel) bij problematiek en de negatieve interactiepatronen die hierdoor kunnen ontstaan.
- 'De zwaarte beseffen van problematiek voor de cliënt (en het cliëntstelsel) en het belang van nauwkeurige diagnostiek.
- De zwaarte beseffen van problematiek voor de cliënt (en het cliëntstelsel) en het belang van het zorgvuldig uitvoeren en (zo nodig) bijstellen van het behandelplan binnen de interventiefase, waarbij aandacht is voor motiverende gespreksvoering en psycho educatie.
- De rationale voor de verschillende interventies met overtuiging brengen aan de cliënt (en het cliëntstelsel).
- In staat zijn eigen gevoelens te hanteren (o.a. om vermijdingsgedrag te voorkomen).

Werkbelasting

De cursus bestaat uit 30 contacturen, verdeeld over 1 bijeenkomst van 11 uur exclusief een lunchpauze van 1 uur en een diner van 1 uur en 3 bijeenkomsten van 8 uur inclusief een lunchpauze van 60 minuten. In totaal wordt uitgegaan van 40 werkuren. Deze cursus vraagt ongeveer 10 uur aan huiswerk, waaronder het toepassen van het geleerde in de praktijk.

Werkwijze

In de cursus zal gebruik worden gemaakt van de volgende methoden van kennis- en vaardigheidsverwerving:

- Literatuurstudie
- Bespreking en discussie n.a.v. de literatuur
- Uitleg en informatieverstrekking door de docenten (plenaire besprekingen)
- Demonstratie van technieken d.m.v. beeldmateriaal of demonstratie door de docent.
- Trainen van vaardigheden d.m.v. rollenspel
- Trainen van vaardigheden d.m.v. (huiswerk)opdrachten
- Groepsoefeningen
- Uitwisselen van ervaringen
- Supervisie in de groep

Huiswerkafspraken

Iedereen bestudeert voorafgaand aan de eerste bijeenkomst de behorende verplichte literatuur en neemt kennis van de eventuele extra documenten welke op 'de Psy-zo! Onderwijs drive' zijn geplaatst. Daarnaast dienen na bijeenkomst 2 praktijkopdrachten te worden uitgevoerd ter voorbereiding op een volgende zitting.

Voor bijeenkomst 4 dient de literatuur en de materialen van bijeenkomst 1 – 3 bekend te zijn.

Consultatie (vragen kwartiertje)

Bij iedere bijeenkomst is de gelegenheid de docent te consulteren ten aanzien van (problemen bij) lopende of nieuwe behandelingen. Hiervoor wordt maximaal 15 minuten uitgetrokken.

Maximum aantal deelnemers

Het maximum aantal deelnemers is 12 bij 1 docent, en 24 bij 2 docenten. Indien er met een groepsgrootte van 24 wordt gewerkt, wordt een daarvoor geselecteerde supervisor (erkend door EMDR Europe) opgeleid en tot facilitator ingezet. Dag 3 en 4 is het maximum aantal deelnemers 24 bij 1 docent. Indien er met een groepsgrootte wordt gewerkt die groter is, wordt een daarvoor geselecteerde supervisor (erkend door EMDR Europe) opgeleid en tot facilitator ingezet.

Literatuur:

Tijdens de module wordt gebruik gemaakt van het volgende praktijkboek (**zelf aan te schaffen**):

Praktijkboek EMDR

Jongh, A. de en E. ten Broeke

Handboek EMDR: Een geprotocolleerde behandelmethodode voor de gevolgen van psychotrauma (nieuwst druk). Totaal 222 pagina's.

[Het handboek dient voorafgaand aan de cursus geheel gelezen te worden](#)

Accreditatie kan worden aangevraagd bij: de VGCT, de VEN, de NIP, de NVO, de NVvP, de FGzPT.

Toetsing

- De literatuur wordt op bijeenkomst 4 schriftelijk getoetst.
- De uitvoer van een uitgevoerde behandeling aangaande de stof van de basistraining met een cliënt (opname) geldt als tweede toets.

Demonstratie uitgevoerde behandeling

De cursist maakt binnen de werksetting, tijdens een sessie een video-opname van een EMDR standaardprotocol met een cliënt. Van deze interventie wordt 1 of meerdere video-fragmenten geselecteerd die tezamen 5 a 10 minuten bedragen (je mag van tevoren 'editen').

Let op! I.v.m. de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mag de cliënt zelf NIET ofwel onherkenbaar in beeld zijn. De therapeut zelf is wel in beeld.

Naast het videofragment wordt het volgende gevraagd van de cursist:

Maak een korte powerpoint waarin je kort de casus presenteert. De volgende onderdelen zijn hierin verplicht:

- Beschrijf kort de diagnose van de cliënt (waarbij ook: leeftijd, hulpvraag, DSM-5 classificatie).
- Beschrijf voorts het geselecteerde targetbeeld of opgestelde verhaal, de NC/ PC/ VOC/ EMOTIE/ SUD en locatie.
- Indien je een vraag hebt: formuleer deze dan tot slot.

De cursist verwerkt de powerpoint en het te tonen filmfragment in een presentatie die tijdens dag 4 of 5 wordt getoond in de groep (techniekdagen). De hoofddocent bekijkt het geheel tijdens de techniekendag, beantwoordt de eventuele vraag van de cursist en beoordeelt het geheel als voldoende/ onvoldoende.

Tips:

1. Vraag je cliënt en het systeem (afhankelijk van de leeftijd) in eerste instantie of je een opname mag maken met het doel om 'jezelf te verbeteren'. Pas wanneer de opname is gemaakt is het mogelijk/zinvol te vragen of je de opname mag gebruiken voor de cursus. Leg dit aan de cliënt uit. Vooraf weet je cliënt immers niet hoe het zal gaan en waar dus 'ja' of 'nee' tegen gezegd mag of moet worden. Na afloop van de opname kan de cliënt dus gewoon zeggen: "Nee, toch liever niet". Aan de ander kant hoop je dat het hem of haar meeviel en dus niet zo eng als gedacht. I.v.m. de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mag de cliënt ofwel zelf niet in beeld zijn, ofwel onherkenbaar in beeld zijn. Enkel de stem van de cliënt moet goed hoorbaar zijn. Er wordt VERTROUWELIJK met de informatie omgegaan. Enkel de docent en de medecursisten bekijken de opname en de gemaakte powerpoint.

2. Zorg dat met name het geluid goed is (microfoon of camera voldoende dichtbij); controleer dat vooraf door een proefopname te maken.

3. Neem bij voorkeur een aantal sessies met cliënten op en kijk deze eerst zelf.

Aanwezigheidsplicht:

Er is een 100% aanwezigheidsplicht.

Programma

BIJEENKOMST 1

Tijd: 09.30 – ca. 20.00 (incl. lunch en diner)
Locatie: Psy-zo! onderwijs
Docent: Ytje van Pelt/ Jiska Weijermans

Werkvormen:

- . Inleiding over EMDR
- . Video: EMDR in actie
- . Het basisprotocol: deel 1 (Op 'scherp zetten')
- . Oefening 'voor de groep': 'Op scherp zetten'
- . Het basisprotocol: deel 2 (desensitisatie)
- . Eventueel: Video
- . Oefenen in tweetallen met het basisprotocol

Tijdsindeling:

- 09.30 – 11.00 Inleiding over EMDR (plenaire bespreking, powerpoint).
- 11.00 – 11.15 Pauze.
- 11.15 – 11.45 Video: EMDR in actie.
- 11.45 – 12.30 Het basisprotocol: deel 1 (Op 'scherp zetten') (plenaire bespreking, powerpoint).
- 12.30 – 13.30 Lunchpauze.
- 13.30 – 15.00 Oefening 'voor de groep': 'Op scherp zetten'.
- 15.00 – 15.15 Pauze.
- 15.15 – 16.00 Het basisprotocol: deel 2 (desensitisatie) (plenaire bespreking, powerpoint).
- 16.00 – 17.30 Oefenen in tweetallen met het basisprotocol.
- 17.30 – 18.30 Diner.
- 18.30 – 20.30 Oefenen in tweetallen met het basisprotocol.

BIJEENKOMST 2

Tijd: 09.30 – ca. 17.00

Locatie: Psy-zo!

Docent: Ytje van Pelt/ Jiska Weijermans

Werkvormen:

- Assessment & indicatiestelling
- Terugblik eerste dag en uitwisseling van ervaringen (Abreactions: video)
- Herhaling oefening (op scherp zetten)
- Het basisprotocol: deel 3 (installatie, body scan, future template, positief afsluiten)
- Eventueel: Video
- Oefenen van het gehele protocol in tweetallen
- Afsluitende video

Tijdsindeling:

09.30 – 11.00 Assessment & Indicatiestelling (plenaire bespreking, powerpoint).

11.00 – 11.15 Pauze.

11.15 - 11.45 Vervolg assessment & indicatiestelling (plenaire bespreking, powerpoint)

11.45 – 12.15 Terugblik eerste dag en uitwisseling van ervaringen (Abreactions: video).

12.15 – 13.00 Herhaling oefening (op scherp zetten).

13.00 – 14.00 Lunchpauze.

14.00 – 15.15 Het basisprotocol: abreactions: video en deel 3 (installatie, body scan, future template, positief afsluiten) (plenaire bespreking, powerpoint).

15.15 – 15.30 Pauze.

15.30 – 16.45 Oefenen in tweetallen met het basisprotocol.

16.45 – ± 17.00 Afsluiting.

BIJEENKOMST 3

Tijd: 09.30 – ca. 17.00 uur

Locatie: Psy-zo! Onderwijs

Docent: Ytje van Pelt/ Jiska Weijermans

Werkvormen:

Supervisie over door de cursisten gemaakte video-opnamen van EMDR-sessies met eigen cliënten wordt nader met de deelnemers besproken.

Tijdsindeling:

- 09.30 – 10.30 Supervisie over door de cursisten gemaakte video-opnamen van EMDR-sessies met eigen cliënten wordt nader met de deelnemers besproken.
- 10.30 – 10.45 Pauze.
- 10.45 – 13.00 Supervisie over door de cursisten gemaakte video-opnamen van EMDR-sessies met eigen cliënten wordt nader met de deelnemers besproken.
- 13.00 – 14.00 Lunchpauze.
- 14.00 – 14.30 Supervisie over door de cursisten gemaakte video-opnamen van EMDR-sessies met eigen cliënten wordt nader met de deelnemers besproken.
- 14.30 – 15.15 Inleiding op de flashforwardtechniek + mental video check/future template (plenaire bespreking, powerpoint).
- 15.15 – 15.30 Pauze
- 15.30 – 16.50 Oefening flashforwardtechniek in tweetallen.
- 16.50 - 17.00 Plenaire afsluiting en voorbespreking dag 4.

BIJEENKOMST 4

Tijd: 9.30 – ca. 17.00

Locatie: Psy-zo!

Docent: Ytje van Pelt/ Jiska Weijermans

Werkvormen:

Supervisie over door de cursisten gemaakte video-opnamen van EMDR-sessies met eigen cliënten wordt nader met de deelnemers besproken.

Tijdsindeling:

- 9.30 – 11.00 Inleiding, plenair bespreken van vragen, schriftelijke toets en nabespreking.
- 11.00 – 11.15 Pauze.
- 11.15 – 13.00 Supervisie over door de cursisten gemaakte video-opnamen van EMDR-sessies met eigen cliënten wordt nader met de deelnemers besproken.
- 13.00 – 14.00 Lunchpauze.
- 14.00 - 14.30 Oefening: 'zoek de fouten': video waarin fouten worden gemaakt van EMDR proces.
- 14.30 – 15.30 Supervisie over door de cursisten gemaakte video-opnamen van EMDR-sessies met eigen cliënten wordt nader met de deelnemers besproken.
- 15.30 – 15.45 Pauze.
- 15.45 – 16.50 Supervisie over door de cursisten gemaakte video-opnamen van EMDR-sessies met eigen cliënten wordt nader met de deelnemers besproken.
- 16.50 - 17.00 Informatie over de vervolgopleiding en de Vereniging EMDR Nederland (VEN).
Plenaire afsluiting.